

Riktlinje för hantering av Norrköpings kommuns sociala investeringsfond

KS-605/2010

Beslutad av kommunstyrelsen den 15 december 2012.

Syftet med den sociala investeringsfonden är att genom ett förebyggande arbete för grupper av kommuninvånare bryta negativa händelseförlopp i ett tidigt skede, för att exempelvis undvika kostnader för genomgripande insatser i skolan och stora kostnader för placering av barn och ungdomar. På sikt ska det förebyggande arbetet minska risken för långvarig arbetslöshet. Arbetslöshet kan resultera i utsatthet samt negativa konsekvenser för hälsa, välbefinnande och möjlighet att delta i samhället.

Ansökan kan göras av nämnder eller förvaltningar i Norrköpings kommun.

Norrköpings kommuns sociala investeringsfond

Syftet med den sociala investeringsfonden är att genom ett förebyggande arbete för grupper av kommuninvånare bryta negativa händelseförlopp i ett tidigt skede, för att exempelvis undvika kostnader för genomgripande insatser i skolan och stora kostnader för placering av barn och ungdomar. På sikt ska det förebyggande arbetet minska risken för långvarig arbetslöshet. Arbetslöshet kan resultera i utsatthet samt negativa konsekvenser för hälsa, välbefinnande och möjlighet att delta i samhället.

De förebyggande insatserna ska genomföras med ett nämndövergripande perspektiv och effekten ska vara att kommunens kostnader minskas samtidigt som mänskliga vinster görs.

Utgångspunkten är således att identifiera grupper med riskfaktorer, där det genom en kedja av möjliga händelser finns en större risk än för andra grupper att som vuxen hamna i långvarig arbetslöshet. Därför är det viktigt att de investeringar som erhåller medel på vetenskaplig grund minskar den långvariga arbetslösheten. Sedan gäller det att investera i förebyggande verksamhet för att så tidigt som möjligt bryta den möjliga händelsekedjan och stärka friskfaktorerna.

Exempel: Barn till ensamstående, lågutbildad och långtidsarbetslös förälder har större sannolikhet att själv som vuxen hamna i långvarig arbetslöshet än andra barn. På vägen dit är sannolikheten större än för andra barn att det uppstår problem med språkutveckling, läsinlärning, snatterier, droganvändning etcetera. Här kan man gå in med förebyggande insatser i form av till exempel stöd för föräldern att komma ut på arbetsmarknaden, tidig extra språkträning i förskolan och så vidare för att bryta den möjliga händelsekedjan. Men det är naturligtvis inte så att alla barn till ensamstående, lågutbildade och långtidsarbetslösa föräldrar som vuxna hamnar i långvarig arbetslöshet, men sannolikheten är större än för andra barn. Det är viktigt att skilja mellan risk för grupper av individer och förväntan på den enskilda individen.

Ekonomi

Den sociala investeringsfonden ska användas för investeringar i förebyggande arbete som på sikt ger minskade kommunala kostnader. För varje beslut om investering måste tidsperioden definieras som kostnadsminskningen ska beräknas på. Genom att göra årliga avskrivningar/utgiftsminskningar på de nämnder där kostnadsminskningen uppstår under den definierade tidsperioden, bygger man upp ett kapital som kan användas för ny investering.

Eftersom den sociala investeringen inte kan hanteras enligt gällande redovisningsprinciper för investeringar, får uppbyggnaden av nödvändigt investeringskapital i stället lösas genom öronmärkningar av driftsresultatet. Nedanstående exempel redovisar förenklat hur en sådan öronmärkning kan hanteras inom kommunernas krav på ekonomi i balans.

Balanskravsutredning 2012

Årets resultat enl resultaträkning	+75
Kostnadsminskning social investering	- 15
Till investeringsfond	
Årets balanskravsresultat	+60

Balanskravsutredning 2015

Årets resultat enl resultaträkning	+50
Disponering av investeringsfond	+40
Årets balanskravsresultat	+90

Vid bedömning av investeringens ekonomiska effekter på den kommunala ekonomin beskrivs och beräknas om möjligt även översiktligt effekter på samhällsekonomin i övrigt.

För att få en överblick över kostnader som skulle kunna minskas genom det förebyggande arbetet, sammanställs vissa kostnader som i dag uppstår i det kommunala systemet fördelade på invånarnas ålder och i vilken verksamhet som kostnaderna uppstår.

En generell modell tas fram för beräkning av kostnadsminskningar.

Uppföljning

För varje investering i förebyggande arbete för definierade grupper ska det finnas en plan för löpande uppföljning. I den ska det framgå hur resultatet ska mätas och vid vilka tidpunkter det ska redovisas.

Arbets sättet för insatserna ska dokumenteras så att de kan få en spridning till ett mer generellt genomförande om insatserna är lyckade. Dessutom ska det årligen göras en samlad uppföljning kopplad till det långsiktiga syftet att få ned arbetslösheten.

Beredning av beslut

Initiativ till ansökan till den sociala investeringsfonden kan tas av nämnder eller förvaltningar i Norrköpings kommun. Det finns en mall för vad ansökan ska innehålla, se bilaga.

Ansökan skickas till ekonomi- och styrningskontoret som har som uppgift att dels kontakta berörda förvaltningar för diskussion om ansökan och dels inhämta synpunkter från det vetenskapliga rådet, som kommer att knytas till den sociala investeringsfonden. Ekonomi- och styrningskontoret ställer samman en tjänsteskrivelse i ärendet.

Kommunstyrelsen beslutar i ärendet på delegation av kommunfullmäktige.

Anknytning till forskning

Efter att ansökningar om sociala investeringar har kommit in från den kommunala organisationen behövs ett stöd från ett vetenskapligt råd vid hanteringen av ansökningarna. Sveriges Kommuner och Landsting står för vetenskaplig medverkan från sitt nordiska forskarnätverk, som kan kompletteras med Norrköpings kommuns egna forskarkontakter. Vilka forskare som blir aktuella beror på vilka verksamheter som berörs i ansökningarna.

Det vetenskapliga rådet kan både bedöma och ge tips på metoder för genomförande av insatser, hjälpa till med beräkningar av kommande kostnadsminskningar och hjälpa till att utforma själva insatsen och uppföljningssystemet för den.

Bilaga 1

Mall för ansökan till Norrköpings kommuns sociala investeringsfond

Ansökan kan göras av nämnder eller förvaltningar i Norrköpings kommun. Den skickas till ekonomi- och styrningskontoret. Bekräftelse på inkommen ansökan skickas ut.

Utgå från kommunstyrelsens ”Riktlinjer för hantering av Norrköpings kommuns sociala investeringsfond”, diarienummer KS-605/2010 003. Svara så utförligt som möjligt på frågorna nedan.

- Namn på investeringen
- Beskrivning av investeringens innehåll
- Beskrivning av metod för investeringen och referenser till forskning eller evidensbaserad praktik
- Vilka verksamheter i kommunen är delaktiga i investeringen?
- Målgrupp för investeringen
- Hur ska målgruppen identifieras?
- Tidsperiod för investeringen
- Kostnad för investeringen fördelat per år under tidsperioden
- Vilka olika effekter kommer investeringen att ge för de personer som ingår i målgruppen?
- När förväntas de olika effekterna att inträffa?
- Hur ska effekterna mätas?
- Vid vilka tidpunkter ska mätningen ske?
- På vilket sätt bidrar investeringen till att kommunens totala kostnader under en viss period minskar?
- I vilka verksamheter sker kostnadsminskningar på grund av investeringen?
- Med hur mycket kan man anta att kommunens totala kostnader minskar?
- För vilken tidsperiod är det rimligt att räkna på minskade kostnader?

Om det finns några frågor kontakta gärna verksamhetscontroller Cecilia Karlsson, ekonomi- och styrningskontoret 011-15 29 51, innan ansökan lämnas in.